

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 474/2020
07.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја у помагању из члана 359. став 1. у вези члана 35. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Предрага Томовића и адвоката Горана Деспотовића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 106/17 од 20.02.2019. године и Вишег суда у Врању Кж1 247/19 од 10.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 07.07.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 106/17 од 20.02.2019. године и Вишег суда у Врању Кж1 247/19 од 10.09.2019. године у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 1) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног у преосталом делу одбацују као недозвољени.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању К 106/17 од 20.02.2019. године, окривљени АА, је поред осталих, оглашен кривим због кривичног дела злоупотреба службеног положаја у помагању из члана 359. став 1. у вези члана 35. КЗ, па му је изречена условна осуда, тако што је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити ако окривљени у року проверавања од две године не учини ново кривично дело, који рок ће се рачунати од правноснажности пресуде. Окривљени је обавезан да на име судског паушала плати суду износ од 9.000,00 динара, рачунајући од дана правноснажности пресуде на основу члана 261, 262. и 264. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж1 247/19 од 10.09.2019. године, одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљеног АА и ББ, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Предраг Томовић, због повреда закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело или да исте укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да укине само другостепену пресуду и предмет врати Вишем суду у Врању на поновни поступак;

- бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Деспотовић, због повреда закона из члана 439. став 1. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе за означено кривично дело или да обе побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, па је на седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, налазећи да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су поднети захтеви за заштиту законитости и, након оцене навода у захтевима, нашао:

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Деспотовић, у захтеву за заштиту законитости истиче да се у конкретном случају ради о пресуђеној ствари, јер је за исти животни догађај у односу на исте окривљене закључком Дисциплинског старешине МУП РС покренут дисциплински поступак који је решењем Дисциплинске комисије обустављен, тако да је доношењем побијане правноснажне пресуде на штету окривљеног учињена наведена повреда закона.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Како је бранилац окривљеног АА наводе садржане у захтеву за заштиту законитости већ истицао у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и о томе на страни 4, став II и III образложења своје пресуде Кж1 247/19 од 10.09.2019. године, дао јасне и довољне разлоге (прихвативши разлоге првостепеног суда изнете на страни 22, у III и IV ставу и на страни 23, образложења своје пресуде), које Врховни касациони суд прихвата и у смислу члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Деспотовића оценио као неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Предраг Томовић, у захтеву за заштиту законитости наводи да у радњама овог окривљеног описаним у изреци првостепене пресуде не стоји помагање у извршењу предметног кривичног дела у смислу члана 35.

КЗ, јер је овај окривљени поступао по налогу претпостављеног старешине који није могао да одбије.

Одредбом члана 35. став 2. КЗ, прописано је да се помагањем у извршењу кривичног дела нарочито сматра: давање савета или упутстава како да се изврши кривично дело, стављањем учиниоцу на располагање средстава за извршење кривичног дела, стварање услова и отклањање препрека за извршење кривичног дела, као и унапред обећано прикривање кривичног дела, учиниоца, средстава којим је кривично дело извршено, трагова кривичног дела или предмета прибављених кривичним делом.

Дакле, цитирана законска одредба наводи само типичне радње помагања, које се може предузети и на други начин, односно сваком другом радњом којом се доприноси извршењу кривичног дела.

Из чињеничног описа дела датог у изреци првостепене пресуде, произлази да окривљени АА, поступајући као службено лице – полицијски службеник ПС ... по усменом налогу окривљеног ББ, начелника ПС ..., у извештају о извршеној патролној делатности није евидентирао чињенице констатоване приликом обављене контроле теретног возила којим је управљао ВВ, кога је пустио и вратио му лична документа и камион са дрветом не предузимајући службене радње на утврђивању прекршајне одговорности тог лица, које радње и по налажењу овог суда имају карактер помагања у извршењу кривичног дела, злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, при чему је окривљени поступао са умишљајем који је обухватао свест да на наведени начин доприноси остварењу кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, за које је правноснажном пресудом оглашен кривим окривљени ББ.

Стога се, по налажењу овога суда, у радњама окривљеног АА, а насупрот наводима захтева стичу законска обележја кривичног дела злоупотреба службеног положаја у помагању из члана 359. став 1. у вези члана 35. КЗ, за које кривично дело је овај окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Предрага Томовића оценио као неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Деспотовић, наводи, да је изрека првостепене пресуде неразумљива, јер је радња овог окривљеног описана паушално, тако да се из исте не види на који начин је окривљени АА са умишљајем допринео да окривљени ББ изврши кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, при чему у изреци пресуде нису наведени прописи по којима окривљени нису поступили односно које су прекршили и да би се описана радња окривљеног ББ могла сматрати прекорачењем, а не искоришћавањем службених овлашћења, који недостаци пресуде су прописани као повреда закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП.

Према наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Деспотовића, извештај о патролној делатности се сачињава након завршетка смене, па се, имајући у виду да је окривљени АА у конкретном случају радио у другој смени и да је извештај о патролној делатности на који се суд позива могао сачинити најраније у 23,00 часа, поставља питање како је окривљени АА могао

да помогне окривљеном ББ у извршењу кривичног дела учињеног истог дана у 18,15 часова о чему у образложењу пресуде недостају разлози. Према ставу браниоца из изреке и образложења пресуде није јасно коме је и на који начин прибављена корист у виду непокретања прекршајног поступка у погледу које чињенице је изрека пресуде противречна разлозима пресуде, при чему у образложењу пресуде није наведено због ког прекршаја би требало да одговара ВВ.

Изнетим наводима захтева бранилац окривљеног указује да пресуда не садржи разлоге о чињеницама које су предмет доказивања, као и то да је изрека пресуде противречна разлозима што би представљало повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Предраг Томовић у захтеву износи став да се, полазећи од чињенице да је окривљени АА непосредно предузимао радње према лицу коме се прибавља корист, не може сматрати да је он помагач, већ да је саизвршилац битно доприносећи извршењу кривичног дела имајући притом у виду да је последица дела наступила тек предузимањем радње окривљеног АА, којим наводима бранилац цени изведене доказе и износи своје чињеничне закључке који су другачији од оних утврђених у правноснажној пресуди и на истима заснива становиште о другом облику саучесништва у кривичном делу на који начин правноснажну пресуду оспорава због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Деспотовић, у захтеву указује да у правноснажној пресуди није утврђено да је код окривљеног АА, постојао умишљај да помаже у извршењу кривичног дела окривљеног ББ, нити је утврђено чињенично стање у погледу одговорности окривљеног, везано за поступање службених лица након заустављања и привођења лица за које постоји сумња да је учинило прекршај или кривично дело.

Изнетим наводима захтева бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Деспотовић, правноснажну пресуду побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања указујући на повреду из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени и његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, нити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, то је Врховни касациони суд захтеве бранилаца окривљеног АА у овом делу оценио као недозвољене.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и 2. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић